Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, *prof.*
Razredni odjel	7.
Redni broj pripreme	21.
Nastavna cjelina / tema	II. PUT KOJI VODI U ŽIVOT
Nastavna jedinica / podtema	10. Posljednji sud i uskrsnuće tijela

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV B.7.2. Učenik analizira biblijske slike i usporedbe o životu nakon smrti u Novome zavjetu.

OŠ KV B.7.2. Učenik objašnjava ključne pojmove govora o vječnome životu (raj, pakao, čistilište, posljednji sud, uskrsnuće tijela).

OŠ KV B.7.2. Učenik analizira kako se vjera u vječni život odražava na život vjernika.

Ključni pojmovi	Kristov ponovni dolazak; posljednji sud; uskrsnuće tijela; preobraženje; nepropadljiv život; obraćenje; posebni sud
Središnje / problemsko pitanje	Kako nas vjera u posljednji sud i uskrsnuće tijela potiče na odgovoran život danas?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	oblikovanje pitanja, analiza biblijskih slika, uspoređivanje pojmova, prosudba tvrdnji, razgovor o postupcima, kratko pisano izražavanje
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Neka je Bog prvi, str. 35; RB, str. 34; Biblija, bilježnica, radni predlošci, ploča ili projektor; izborni digitalni sadržaji
Međupredmetne teme	uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja. uku B.3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.7.2. – izdvajanje bitnoga i sažimanje; OŠ HJ C.7.2. – povezivanje teksta i života.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: vjeroučitelj će pratiti razlikovanje posebnog i posljednjeg suda, tumačenje biblijskih slika te povezivanje vjere s djelima ljubavi; završnim će odgovorima provjeriti razumijevanje uskrsnuća i odgovornosti.

Vrednovanje kao učenje: učenici će procijeniti razumijevanje pojmova i svoju sposobnost primjene u ponuđenim situacijama.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano ocjenjivanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (8 min)

Uvodna molitva:

Oče naš…

ili:

Isuse, pred tobom ne moramo skrivati istinu o sebi. Oprosti nam propuštena dobra djela. Nauči nas prepoznati te u ljudima kojima trebaju pomoć i blizina. Učvrsti našu nadu u uskrsnuće i život s tobom. Amen.

Alternativa: „Tješite se, dakle, uzajamno ovim riječima!“ (1 Sol 4,18; udžbenik, str. 35.) Učenici će u tišini razmisliti kako nada u uskrsnuće može biti izvor utjehe.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 32–33.

Ili:

Učenici će napisati tri rečenice: što kršćani vjeruju o raju, zašto mole za pokojne i kako nada u vječni život utječe na jedan njihov svakodnevni izbor. U trećoj će rečenici navesti konkretan primjer dobra djela.

Razgovor

- Kako biste razlikovali raj, čistilište i pakao o kojima ste učili na prethodnom susretu? (Raj je puno i trajno zajedništvo s Bogom; čistilište konačno čišćenje spašenih; pakao konačna odijeljenost od Boga.)

Motivacija:

Učenici će pročitati pitanje mladića iz udžbenika i prepoznati njegov strah. Razlikovat će teorije koje ga plaše od pitanja na čemu mogu temeljiti nadu. Neće ismijavati osobe koje se boje takvih najava.

PITANJA MLADIH

Čitao sam o teorijama o kraju svijeta: jedna je bila vezana uz kalendar Maja, druga uz planet Nibiru koji bi se u prasku trebao sudariti sa Zemljom. Bojim se! Hoće li biti smak svijeta? Ti si tako mirna...

Udžbenik, str. 35.

Razgovor

- Što u pitanju mladića prepoznajete kao njegovu glavnu teškoću? (Strah izazvan teorijama o kraju svijeta i potrebu za pouzdanim odgovorom.)
- Kako biste razlikovali njegov strah od dokaza da su najave istinite? (Strah je stvaran osjećaj, ali ne dokazuje istinitost najave; tvrdnje i izvore treba provjeriti.)
- Na što biste usmjerili razgovor kako biste pomogli bez izrugivanja? (Na ono što vjera govori o Kristovu dolasku i uskrsnuću te na miran razgovor i provjeru neutemeljenih tvrdnji.)

Početni stav: Učenici će u bilježnicu uz pitanje „Što znači biti spreman za susret s Kristom?” upisati A, B ili C i dodati kratak razlog. Početni se odgovor neće ocjenjivati; na kraju će ga usporediti s naučenim.

Moguće rješenje: B izražava kršćansku budnost: pouzdanje u Krista i odgovornu ljubav. A svodi vjeru na strah, a C odvaja buduću nadu od sadašnjeg života.

Odabrati i obrazložiti: što znači biti spreman za susret s Kristom?

A Stalno se bojati i tražiti datum kraja.

B Pouzdati se u Krista i činiti dobro.

C Čekati budući život bez brige za druge.

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Posljednji sud i uskrsnuće tijela“. Istražit će što kršćani ispovijedaju o Kristovu ponovnom dolasku te razlikovati biblijske slike od izračunavanja datuma. Povezat će nadu u uskrsnuće s današnjim izborima.

Kako nas vjera u posljednji sud i uskrsnuće tijela potiče na odgovoran život danas?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (28 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Preporučeni odabir nalazi se pri kraju pripreme.

Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta *(rad u skupinama – poruke odlomaka, 10 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će pročitati glavni tekst „Posljednji sud i uskrsnuće tijela“, udžbenik, str. 35. Tri će skupine obraditi po jedan odlomak: Kristov dolazak, značenje uskrsnuća i poruku biblijskih slika. Svaka će razredu iznijeti jednu ključnu misao. Svi će odgovore povezati sa shemom. U udžbeniku neće pisati ni podcrtavati.

Moguće rješenje: Prvi odlomak: na kraju vremena Krist će ponovno doći suditi žive i mrtve; svi će mrtvi uskrsnuti. Drugi: uskrsnuće znači ponovno sjedinjenje duše i tijela, ali ne povratak u zemaljski život; Bog će preobraženom tijelu dati nepropadljiv život. Temelj vjere u naše uskrsnuće jest Kristovo uskrsnuće. Treći: ne znamo kako će to izgledati; slike ovaca i jaraca govore o razlučivanju onih koji vrše Božju volju i onih koji je ne vrše. Poruka posljednjega suda poziva na trajno obraćenje.

Radni predložak:

Pročitati glavni tekst na str. 35. U skupini obraditi dodijeljeni odlomak i sažeti njegovu poruku. Poslušati ostale skupine i usporediti odgovore sa shemom.

ODLOMAK	KLJUČNA MISAO
Kristov dolazak	_____ _____
Uskrsnuće tijela	_____ _____

Slike i poruka	_____ _____

Ili: klasična obrada *(individualni rad i zajednički razgovor, 10 minuta)*

a) Učenici će pročitati tekst „Posljednji sud i uskrsnuće tijela“, udžbenik, str. 35, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka vjeroučitelj će voditi razgovor. Učenici će ključne riječi zapisati u bilježnicu.

Razgovor

- Kada će prema tekstu doći posljednji sud i koga očekujemo? (Na kraju vremena, pri Kristovu ponovnom dolasku; Krist će suditi žive i mrtve. Tekst ne navodi datum.)
- Što će se tada dogoditi sa svim mrtvima? (Svi će mrtvi uskrsnuti; posljednji sud povezan je s uskrsnućem tijela.)
- Kako biste objasnili ponovno sjedinjenje duše i tijela? (Smrću se duša dijeli od tijela; uskrsnućem se ponovno sjedinjuju, ali ne za povratak u prolazni zemaljski život.)
- Što znači da Bog preobraženom tijelu daje nepropadljiv život? (Uskrsnuli život više nije podložan raspadanju i smrti kao sadašnji; ne možemo opisati sve njegove pojedinosti.)
- Na čemu prema tekstu temeljimo vjeru u vlastito uskrsnuće? (Na Kristovu uskrsnuću, a ne na teorijama o kraju svijeta.)
- Kako biste protumačili slike ovaca i jaraca te njihovu poruku? (One izražavaju konačno razlučivanje onih koji vrše Božju volju i onih koji je ne vrše. Nisu doslovan opis izgleda događaja; poruka posljednjega suda poziva na trajno obraćenje.)

b) Učenici će pogledati videozapis „Posljednji sud“; 2:31; Izvor: The Global Gospel; YouTube.

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Na kraju vremena Krist će ponovno doći i suditi žive i mrtve. Svi će mrtvi uskrsnuti: duša i tijelo ponovno će se sjediniti za nepropadljiv život. Kristovo uskrsnuće temelj je naše nade. Ne znamo kako će sve izgledati; poruka posljednjega suda poziva na trajno obraćenje.

Aktivnost 2: Biblijska slika posljednjega suda *(rad u paru – tumačenje slika, 6 minuta)*

Rad u paru. Učenici će povezati slike ovaca i jaraca iz glavnoga teksta sa sažetkom Mt 25. Protumačit će poruku i navesti primjer dobra djela, bez razvrstavanja razrednih kolega na dobre i zle.

Moguće rješenje: Pastir koji razlučuje ovce od jaraca označava Kristovo razlučivanje istine života: ovce su mu zdesna, a jarci slijeva. Kao što pastir razlikuje stado, Krist razlikuje življenje Božje volje od njezina odbijanja. U potrebnima susrećemo Krista. Slika ne znači da su neke životinje zle niti da mi određujemo nečiju vječnu sudbinu.

ŠTO ČINIMO BLIŽNJIMA

Sin Čovječji dolazi u slavi i pred njim se okupljaju svi narodi. Razlučuje ih poput pastira koji odvaja ovce od jaraca. Kralj prima one koji su gladnima dali jesti, žednima piti, primili strance, odjenuli gole, pohodili bolesne i zatvorenike. U onome što su učinili ili propustili učiniti najmanjima susretali su njega.

Autorska parafraza prema Mt 25,31–46.

Radni predložak:

Povezati svaku biblijsku sliku s njezinom porukom. Što biste iz te poruke mogli učiniti danas?

SLIKA	PORUKA
Pastir razlučuje	_____
Gladni i bolesni	_____
Naše dobro djelo	_____

Aktivnost 3: Uskrsnuće tijela – život koji ne prestaje *(rad u paru – prosudba tvrdnji, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati odlomak o preobraženom tijelu na str. 35 i prosuditi tri tvrdnje: „Uskrsnuće tijela znači ponovno sjedinjenje duše i tijela“, „Uskrsnulo tijelo ponovno će ostarjeti i umrijeti“ i „Bog preobraženom tijelu daruje nepropadljiv život“. Uz svaku će zapisati T ili N i kratko obrazloženje, a netočnu će ispraviti. Objasnit će zašto uskrsnuće nije samo povratak u isti zemaljski život.

Rješenje: 1 – T: uskrsnuće tijela znači ponovno sjedinjenje duše i tijela. 2 – N: uskrsnulo, preobraženo tijelo nije više podložno smrti. 3 – T: Bog mu daruje nepropadljiv život. Uskrsnuće nije samo povratak u isti zemaljski život jer zemaljski život završava smrću, a uskrsli život više ne prestaje.

Radni predložak:

Pročitati odlomak o preobraženom tijelu na str. 35. Uz svaku tvrdnju upisati T ili N i kratko obrazloženje. Netočnu tvrdnju ispraviti.

TVRDNJA	T / N I OBRAZLOŽENJE
1. Uskrsnuće tijela znači ponovno sjedinjenje duše i tijela.	_____ _____ _____
2. Uskrsnulo tijelo ponovno će ostarjeti i umrijeti.	_____ _____ _____
3. Bog preobraženom tijelu daruje nepropadljiv život.	_____ _____ _____

Objasniti zašto uskrsnuće nije samo povratak u isti zemaljski život.

Aktivnost 4: Tvrdnja i njezino uporište *(rad u skupinama – prosudba objava, 6 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će usporediti provjerljivu astronomsku najavu, opću tvrdnju i neutemeljenu najavu posljednjega suda. Za svaku će navesti što se može provjeriti.

Moguće rješenje: A se može provjeriti u astronomskim izvorima i temelji se na proračunu. B ne određuje kada i gdje bi se pojedini događaj zbio; predviđanje nekih pojava nije poznavanje datuma kraja svijeta. C nema uporište u kršćanskoj objavi; Mk 13,32 ne dopušta takvu sigurnost.

Prosuditi tvrdnje i navesti što se može provjeriti.

A „Astronomi su izračunali vrijeme sljedeće pomrčine.“

B „I u budućnosti će biti prirodnih nepogoda.“

C „Iz ovih vijesti znamo točan datum posljednjega suda.“

Zašto A i B ne dokazuju C?

Aktivnost 5: Teološko sidro *(zajednički rad – razjašnjavanje pojmova, 4 minute)*

Zajednički rad. Učenici će usporediti posebni i posljednji sud te povezati Božju pravednost s milosrđem. U paru će ispraviti tvrdnju o kupovanju spasenja.

Moguće rješenje: Posebni sud slijedi nakon smrti pojedinca; posljednji sud očituje istinu svih života pri Kristovu dolasku. Bog ozbiljno uzima našu slobodu i posljedice djela. Spasenje je dar Božje milosti, a djelatna ljubav naš odgovor; nije skupljanje bodova kojima obvezujemo Boga.

Teološko sidro: Kristovo uskrsnuće temelj je nade u naše uskrsnuće. Posebni sud odnosi se na svakoga čovjeka nakon smrti; posljednji će sud pri Kristovu ponovnom dolasku objaviti punu istinu o ljudskom životu i Božjoj pravednosti. Njegov datum ne znamo. Nada u Božje milosrđe potiče na obraćenje i ljubav, a ne na ravnodušnost. Usp. Mt 25,31–46; Mk 13,32; KKC 988–1004, 1021–1022 i 1038–1041.

Objasniti razliku između posebnoga i posljednjega suda. Zatim ispraviti tvrdnju: „Dobrim djelima kupujemo spasenje.“

Aktivnost 6: Dobro koje je ostalo nevidljivo *(individualni rad – prosudba postupka, 5 minuta)*

Individualni rad. Učenici će objasniti vrijednost neprimijećenoga dobra u ponuđenoj situaciji: Petra redovito pomaže vršnjakinji u učenju. Na razrednoj pohvali spomenuti su drugi, a ona nije. Kaže: „Onda moje dobro ništa ne vrijedi.“ Povezat će ga s vjerom da Bog poznaje istinu života.

Moguće rješenje: Dobro ne gubi vrijednost zato što nije javno pohvaljeno. Bog poznaje djela i nakane. Petra može nastaviti pomagati jer je osoba vrijedna brige; može također primjereno izreći da joj treba podrška, bez nadmetanja za priznanje.

Radni predložak:

Petra redovito pomaže vršnjakinji u učenju. Na razrednoj pohvali spomenuti su drugi, a ona nije. Kaže: „Onda moje dobro ništa ne vrijedi.“

Sastaviti odgovor Petri u dvije rečenice. Povezati odgovor s Božjim poznavanjem istine života.

NAŠ ODGOVOR
Vrijednost dobra: _____
Poticaj za dalje: _____

Aktivnost 7: Propušteno dobro *(rad u skupinama – analiza situacije, 6 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će u situaciji „U razrednoj grupi netko objavi ponižavajuću poruku o vršnjaku. Drugi kažu: „Nismo je mi napisali; ne tiče nas se.““ razlikovati nanošenje zla od propuštanja pomoći i predložiti izvediv postupak. Povezat će ga s Mt 25, bez javnog prozivanja stvarnih učenika.

Moguće rješenje: Širenje uvrede nanosi štetu; ravnodušno promatranje može ostaviti osobu samu. Mogući odgovor jest ne dijeliti uvredu, pružiti podršku i obavijestiti nastavnika. Isus upozorava i na dobro koje smo mogli učiniti, a nismo; odgovornost ovisi i o stvarnim mogućnostima osobe.

Radni predložak:

U razrednoj grupi netko objavi ponižavajuću poruku o vršnjaku. Drugi kažu: „Nismo je mi napisali; ne tiče nas se.“

Razlikovati učinjeno zlo i propuštenu pomoć. Predložiti dva postupka kojima se može pomoći bez daljnjega širenja poruke.

ŠTO TREBA IZBJEĆI?	ŠTO MOŽEMO UČINITI?
_____ _____	_____ _____

Aktivnost 8: Dostojanstvo tijela *(rad u paru – povezivanje vjere i života, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će iz vjere u uskrsnuće izvesti posljedice za poštovanje tijela. Odabrat će jedan odgovor koji mogu ostvariti u razredu.

Moguće rješenje: Kršćanska nada obuhvaća cijelu osobu. Tijelo nije bezvrijedan omotač; zato odbacujemo izrugivanje izgledu, poštujemo tjelesne granice i pružamo skrb bolesnima. Dostojanstvo ne ovisi o zdravlju, snazi ili privlačnosti.

Radni predložak:

Što vjera u uskrsnuće tijela govori o odnosu prema tijelu danas? Povezati je s ponuđenim primjerima i predložiti odgovoran postupak.

PRIMJER	ODGOVORAN POSTUPAK
Izrugivanje izgledu	_____
Potreba za skrbi	_____
Neželjeni dodir	_____

Aktivnost 9: Pitanje za razgovor *(rad u paru – kratak intervju, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati Pavlov navod iz dijaloga u udžbeniku. Naizmjenično će postavljati pitanja i odgovarati, razlikujući poruku nade od doslovnog zamišljanja prizora. Neće morati iznositi osobna iskustva gubitka.

Moguće rješenje: Izraz „usnuli“ u navodu odnosi se na preminule. Pavao ne zabranjuje tugovanje: razlikuje tugu prožetu nadom od tuge bez nade. Temelj je Isusova smrt i uskrsnuće, a obećanje trajno zajedništvo s Gospodinom. Slike glasa, trublje i oblaka iz cijelog navoda izražavaju veličanstvo Kristova dolaska; nisu uputa za izračunavanje datuma ili tehnički opis događaja.

NADA I UTJEHA

Misliš na sudnji dan?! Vrijeme je da uzmeš Bibliju u ruke! Poslušaj što nam piše apostol Pavao: »Nećemo da budete u neznanju, braćo, o onima koji su usnuli, da ne tugujete kao drugi koji nemaju nade. Doista, ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, onda će Bog i one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime. Ovo vam uistinu velimo po riječi Gospodnjoj: mi živi, preostali za dolazak Gospodnji, nećemo preteći onih koji su usnuli. Jer sam će Gospodin – na zapovijed, na glas arkanđelov, na zov trublje Božje – sići s neba. I najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu, a zatim ćemo mi živi, preostali, zajedno s njima biti poneseni na oblacima u susret Gospodinu, u zrak. I tako ćemo uvijek biti s Gospodinom. Tješite se, dakle, uzajamno ovim riječima!«

Dijalog i 1 Sol 4,13–18; udžbenik, str. 35.

Pročitati Pavlove riječi iz dijaloga. Naizmjenično odgovoriti:

Na koga se odnosi izraz „oni koji usnuše“?

Zašto nada u uskrsnuće ne znači zabranu tugovanja?

Što znači obećanje „uvijek biti s Gospodinom“?

Aktivnost 10: Zapišimo! *(individualni rad – sažimanje, 3 minute)*

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati naslov i dovršiti tri kratke natuknice vlastitim riječima. Upotrijebit će pojmove posljednji sud, uskrsnuće tijela i djela ljubavi. Svoje će zapise dobrovoljno pročitati radi provjere.

Moguće rješenje: Posljednji sud: Krist će na kraju vremena suditi žive i mrtve. Uskrsnuće tijela: ponovno sjedinjenje duše i tijela; Bog daje preobraženom tijelu nepropadljiv život. Naš odgovor danas: trajno obraćenje i djela ljubavi; temelj naše nade jest Kristovo uskrsnuće.

Radni predložak:

Zapisati naslov i dovršiti tri natuknice. U svakoj izraziti jednu jasnu misao.

POSLJEDNJI SUD I USKRSNUĆE TIJELA
Posljednji sud: _____
Uskrsnuće tijela: _____
Naš odgovor danas: _____

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (9 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako biste umirili prijatelje koje plaši objava o točnom datumu kraja svijeta? (Ne širiti objavu; objasniti da datum ne znamo te pozvati na provjeru izvora i razgovor s odraslom osobom.)
- Koje dobro možete učiniti i kada nitko ne primijeti? (Pomoći u učenju, uključiti osamljenu osobu ili čuvati tuđu privatnost; dobro nije ovisno o javnoj pohvali.)
- Kako biste pokazali da nada u uskrsnuće ne opravdava ravnodušnost prema patnji? (Pružiti ostvarivu pomoć i podršku danas jer je cijela osoba vrijedna ljubavi i dostojanstva.)

Sinteza:

Učenici će u paru povezati Kristov dolazak, uskrsnuće, nepropadljiv život i obraćenje u jednu smislenu rečenicu. Usporedit će je sa svojim početnim izborom.

Moguće rješenje: Vjera da će Krist ponovno doći i da će mrtvi uskrsnuti za nepropadljiv život potiče nas na trajno obraćenje i djela ljubavi; temelji se na Kristovu uskrsnuću.

Povezati u jednu rečenicu: Kristov dolazak – uskrsnuće – nepropadljiv život – obraćenje. Usporediti je sa svojim početnim odgovorom A, B ili C.

Zaključak vjeroučitelja: Kristovo uskrsnuće temelj je vjere u naše uskrsnuće. Pri njegovu ponovnom dolasku svi će mrtvi uskrsnuti, a duša i tijelo ponovno će se sjediniti za život koji više nije podložan smrti. Biblijske slike izražavaju poruku koju ne smijemo svesti na doslovno zamišljanje prizora. Posljednji sud poziva nas na trajno obraćenje i ljubav danas.

Formativna provjera:

Učenici će samostalno odgovoriti na tri kratka zadatka. Vjeroučitelj će provjeriti tumače li biblijsku sliku, razumiju li uskrsnuće kao nepropadljiv život i povezuju li poziv na obraćenje s djelom. Netočne će odgovore kratko razjasniti.

Rješenje: 1. Krist razlučuje one koji vrše Božju volju od onih koji je ne vrše; slika nas poziva na obraćenje, a ne na etiketiranje ljudi. 2. Uskrsnućem se duša i tijelo ponovno sjedinjuju za nepropadljiv život; temelj nade jest Kristovo uskrsnuće. 3. Primjer: prestati sudjelovati u izrugivanju i uključiti osamljenog vršnjaka; obraćenje se očituje u promjeni postupaka.

1. Objasniti poruku slike ovaca i jaraca.

2. Zašto uskrsnuće nije samo povratak u sadašnji zemaljski život i na čemu temeljimo tu nadu?

3. Navesti jedno djelo kao odgovor na poziv na trajno obraćenje.

Samovrednovanje:

Učenici će uz svaku tvrdnju upisati M (mogu objasniti), U (uz pomoć) ili J (još trebam učiti). Uz jednu oznaku U ili J zapisat će pitanje; ako su sve oznake M, navest će primjer primjene. Neće javno uspoređivati oznake.

Procijeniti svoje razumijevanje: **M** – mogu objasniti; **U** – uz pomoć; **J** – još trebam učiti.

- Razlikujem posebni i posljednji sud.
- Objašnjavam uskrsnuće tijela.
- Povezujem vjeru s djelom ljubavi.
- Zapisati jedno pitanje ili primjer primjene.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 34.

Ili:

Učenici će sastaviti kratku poruku zamišljenom vršnjaku koji se boji internetske najave kraja svijeta. U četiri rečenice navest će što kršćani vjeruju o Kristovu dolasku, što ne možemo znati, zašto se nadaju uskrsnuću i koje dobro mogu učiniti danas.

Završna molitva:

Uskrsli Isuse, pomozi nam živjeti u istini i ljubavi. Kada propustimo dobro, potakni nas na novi početak. Sačuvaj nas od straha koji nas zatvara i nauči nas budno čekati tvoj dolazak čineći dobro. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili…

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, povezivanje, motivacija, početni stav i najava	8 minuta
Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta – jedan način, sa shemom; bez videa	10 minuta
Aktivnost 2: Biblijska slika posljednjega suda	6 minuta
Aktivnost 3: Uskrsnuće i drugi pojmovi	5 minuta
Aktivnost 5: Teološko sidro	4 minute
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minute
Aktualizacija i sinteza sa zaključkom	3 minute
Formativna provjera	3 minute
Samovrednovanje, domaća zadaća i završna molitva	3 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

☐ Učenici su objasnili posljednji sud i razlikovali ga od posebnoga suda.

☐ Učenici su protumačili barem dvije biblijske slike iz Mt 25.

☐ Učenici su objasnili nepropadljiv život preobraženoga tijela i razlikovali uskrsnuće od reinkarnacije.

☐ Učenici nisu određivali vječnu sudbinu konkretnih osoba.

☐ Učenici su povezali Kristovo uskrsnuće, nadu u vlastito uskrsnuće i trajno obraćenje.

☐ Provjereno je da spasenje shvaćaju kao Božji dar te da ne računaju datum Kristova dolaska.

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 34 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

/

Aktivnost 3: Učimo iz umjetnosti *(individualni i zajednički rad – promatranje i simbolički crtež, 10 minuta)*

Individualni rad i zajednički razgovor. Učenici će promotriti Fra Angelicov prikaz posljednjega suda i povezati uočene motive s porukom glavnog teksta. Potom će simbolički prikazati križ, okupljene ljude i otvoreni grob. Dodat će dvije rečenice i usporediti poruku s gotovim primjerom. Neće prikazivati stvarne osobe kao osuđene; vrednovat će razumijevanje, a ne crtačku vještinu.

Moguće rješenje: Krist u gornjem dijelu – sudac u slavi; otvoreni grobovi – uskrsnuće mrtvih. Križ s natpisom KRIST u središtu označava suca i spasitelja, okupljeni ljudi sveopći susret, a otvoreni grob nadu u uskrsnuće. Rečenice: „Krist poznaje istinu našega života.“ i „Uskrsnuće je Božji dar novoga života.“ Prikaz je simboličan, a ne opis izgleda budućih događaja.

Informativno o umjetniku:

Fra Angelico, redovničkim imenom Fra Giovanni da Fiesole (oko 1395.–1455.), bio je dominikanac i talijanski slikar rane renesanse. U njegovu se slikarstvu vjerski sadržaji povezuju s pozornim oblikovanjem prostora, svjetla i ljudskih likova. Muzej San Marco u Firenci čuva važnu zbirku njegovih slika i fresaka. Izvor: talijansko Ministarstvo kulture, biografski prikaz Fra Angelica i prikaz Muzeja San Marco.

Fra Angelico, Posljednji sud, 1432.–1435., tempera na drvu, Firenca, Muzej San Marco. Reprodukcija: udžbenik, str. 35.

Razgovor

- Koga prepoznajete u središtu i iznad okupljenih likova? (Krista kao suca u slavi; njegov istaknuti položaj povezuje cijeli prizor.)
- Što možete povezati s uskrsnućem, a što s razlučivanjem na sudu? (Otvorene grobove u sredini s uskrsnućem; različite skupine i smjerove kretanja s razlučivanjem. Na lijevoj strani promatrača prikazani su spašeni, odnosno s Kristove desne strane.)
- Kako biste razlikovali slikarsko zamišljanje od poruke vjere? (Boje, izgled likova i raspored umjetnikovo su oblikovanje; poruka se odnosi na Kristov sud, uskrsnuće i poziv na obraćenje. Ne znamo kako će budući događaj izgledati.)

Radni predložak:

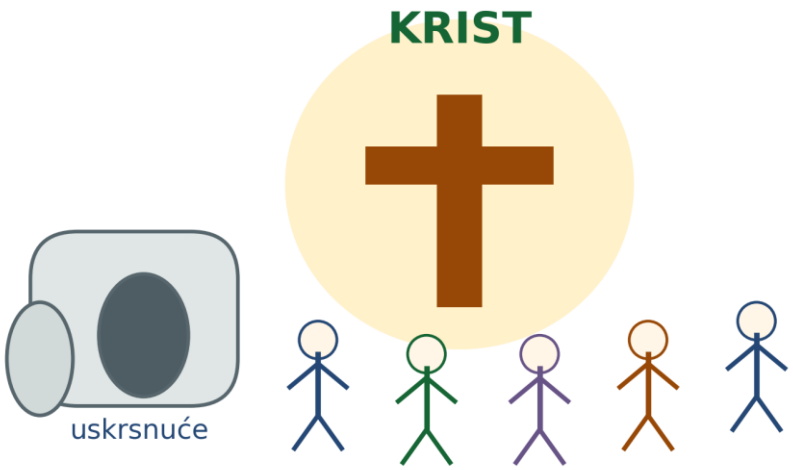
Promotriti sliku i u tablici povezati vidljive motive s njihovim značenjem. Zatim nacrtati simbolički prikaz posljednjega suda i uskrsnuća. Uključiti križ kao znak Krista, okupljene ljude i

otvoreni grob kao znak novoga života. Dodati dvije rečenice koje objašnjavaju poruku. Ne označivati stvarne osobe kao osuđene.

PROMATRAMO	POVEZUJEMO
Krist u gornjem dijelu slike	_____
Otvoreni grobovi u sredini	_____

Slika izražava vjeru umjetničkim jezikom. Može potaknuti na razmišljanje o odgovornosti i nadi, ali ne zamjenjuje biblijsku poruku niti je doslovan prikaz budućega događaja.

Predložak:

Krist poznaje istinu našega života.

Uskrsnuće je Božji dar novoga života.

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 4: Kako odgovoriti na pitanja iz videozapisa *(rad u paru – provjera biblijskoga uporišta, 6 minuta)*

Učenici će pogledati videozapis „Posljednji sud“; 2:31; Izvor: The Global Gospel; YouTube i odgovoriti na pitanja. Potom će riješiti zadatak iz radnog predloška.

Moguće rješenje: Prema Mt 25,31–46: sudit će Isus Krist, Sin Čovječji. Ovce označavaju one koji čine volju Božju, a jarci one koji je odbijaju; slika pastira izražava razlučivanje, ne tvrdnju da su životinje moralno dobre ili zle. Ovce su Kristu zdesna, a jarci slijeva. Pravedni daju jesti gladnima i piti žednima, primaju strance, odijevaju gole te pohode bolesne i zatvorenike; drugi propuštaju pružiti tu pomoć. Što učine ili propuste učiniti najmanjima, odnosi se na Krista. Pravedni odlaze u život vječni, a oni koji odbijaju ljubav u vječnu kaznu. To su odgovori iz biblijskoga teksta, a ne opis neprovjerenih pojedinosti snimke; ne određujemo vječnu sudbinu konkretnih ljudi.

Potom će odgovoriti na pitanja:

- Tko će doći suditi žive i mrtve?
- Koje životinje kao metaforu Isus uzima za dobre i za zle i zašto?
- S koje strane će biti dobri, a s koje strane zli?
- Koja su djela dobrih, a koja zlih?

Radni predložak:

Provjeriti svoje odgovore uz Mt 25,31–46. Izdvojiti jednu biblijsku sliku i jednu poruku o djelima ljubavi. Objasniti zašto izgled prizora u snimci nije dokaz kako će posljednji sud izgledati.

BIBLIJSKA SLIKA	PORUKA O ŽIVOTU
_____ _____	_____ _____

Aktivnost 5: Odgovor bez zastrašivanja *(rad u skupinama – kratka poruka, 6 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će pročitati molitvu iz udžbenika i izdvojiti njezinu završnu prošnju. Usporedit će ozbiljnost odgovornosti s povjerenjem u Spasitelja. Potom će mlađem učeniku sastaviti odgovor bez zastrašivanja na njegovu tvrdnju „Vidjeli smo objavu o kraju svijeta i sada se bojimo“ i provjeriti tri zadana elementa.

Moguće rješenje: Molitva završava prošnjom za pokajanje, oproštenje i vječni život; obraća se raspetomu Spasitelju, a ne poziva na izračunavanje datuma. Snažan pjesnički govor upozorava na odgovornost, uz potrebu tumačenja u svjetlu Božje ljubavi. Poruka: „Ne znamo datum Kristova dolaska. Kršćani se uzdaju u Isusa koji je uskrsnuo i obećava život s Bogom. Danas možemo uključiti osamljenoga prijatelja.“ Ne obećavati da se nikada neće dogoditi ništa teško.

MOLITVA ŽIVOTNE MUDROSTI

Život kratak, a smrt stalna
Ja joj ne znam dan ni čas.
Ako vrijeme gubim sada,
Može propast i moj spas.
Imam samo jednu dušu,
Nju mi dade vječni Bog.
Propadne li ona ludo,
Nema većeg od zla tog.
Bog me vidi, Bog će sudit,
Il' u pak'o il' u raj.
Il' u raju divna slava
Il' u paklu strašan vaj.
Sve se jednom svršit mora,
Al' vječnost ostaje
Il' u raju vječna slava,
Il' u paklu strašan vaj.
Spasitelju moj raspeti,
Duši mojoj sada daj
Pokajanje, oproštenje,
Poslije smrti vječni raj.

Udžbenik, str. 35; autor nije naveden.

Radni predložak:

Pročitati molitvu. Izdvojiti tri završne prošnje.

Mlađi učenik kaže: „Vidjeli smo objavu o kraju svijeta i sada se bojimo.“ Napisati tri smirene rečenice: što ne znamo, na čemu se temelji kršćanska nada i koje dobro možemo učiniti danas.

TRI DIJELA ODGOVORA

Nepoznati datum:

_____

Temelj nade: _____
Dobro danas: _____